Svenska kyrkan
UMEÅ

7

Barnkonsekvensanalys

Ärende: Riktlinjer för begravningsverksamheten
Sammanträde: KR 2020-05-14
BKA:n är gjord av: Ewa Larsson, kyrkogårdschef

1. Bedöms förslaget/beslutet medföra några direkta eller indirekta konsekvenser för barn (0-18 år)?

Ja.

2. På vilket sätt bedöms förslaget/beslutet medföra direkta eller indirekta konsekvenser för barn?

Säkerhet

I riktlinjedokumentet hänvisas till antagna instruktioner för gravgrävning och gravsättning. I instruktionerna framgår att om en grav är uppgrävd och måste lämnas obevakad så ska ett lock läggas över gravplatsen. Locket skyddar barn och andra från att ramla ner i graven.

Gravstenskontroller utförs regelbundet för att säkerställa att gravstenarna står säkert. Syftet med kontrollerna är att förhindra att barn eller andra som vistas på kyrkogårdarna kommer till skada.

Tillgänglighet

Det finns församlingar som önskar teckna avtal med Umeå pastorat för att få använda pastoratets särskilda gravplatser istället för att anlägga egna. I riktlinjerna förordar pastoratet istället att församlingarna själva anlägger de gravplatser som efterfrågas. Detta bör underlätta för barn att besöka anhörigas gravplatser om de anläggs av de berörda församlingarna och därmed finns i närheten av bostadsorten.

Tillgängligheten är god för barn i kapell och övriga lokaler, med tillgänglig toalett (RWC) och trapphiss. Undantag är kapellet på Västra kyrkogården och Tavelsjö gravkapell.

Miljö

Begravningsverksamheten har som mål att använda resurser på ett hållbart sätt och att arbeta för att påverka klimatet på ett positivt sätt, t.ex. genom att använda fossilfritt bränsle. Barnen är vår framtid och att arbeta för en miljövänlig verksamhet påverkar barn både på kort och lång sikt.

Ett mål inom begravningsverksamheten är att begravningsplatserna ska vara attraktiva besöksmål, och det avser både barn och vuxna. Samtal har förts om vi bör

7

anlägga särskilda områden på kyrkogårdarna för barngravar, med friare regler kring utsmyckning och en inbjudande omgivning som särskilt vänder sig till de som förlorat sina barn och till barnens syskon. Inget har ännu beslutats i den frågan. I dagsläget finns inte heller någon särskild utsmyckning i begravningsverksamhetens lokaler som särskilt vänder sig till och attraherar barn.

3. Har synpunkter från barn eller företrädare för barn inhämtats i ärendet?

Nej, men planen är att detta ska göras i större utsträckning i framtida arbete inom begravningsverksamheten.

4. På vilket sätt beaktas barns bästa i förslaget/beslutet?

Det finns säkerhetsrutiner i samband med grävning av gravar, för att förhindra att barn råkar ramla ner i en öppen grav.

Gravstenskontroller utförs regelbundet för att förhindra olycksfall genom att stenar tippar på barn.

Pastoratet förordar att kringliggande församlingar själva anlägger särskilda gravplatsområden, vilket ger barnen som bor där bättre tillgång till sina anhörigas gravar.

Tillgängligheten för barn med funktionsvariationer är god i de flesta kapellen.

Ett viktigt mål inom begravningsverksamheten är att arbetet ska utföras så miljövänligt som möjligt, vilket påverkar barnens nuvarande och kommande miljö på ett positivt sätt.

Ett av begravningsverksamhetens mål är att begravningsplatserna ska vara attraktiva besöksmål, och det avser både barn och vuxna.

5. Har alternativa förslag till beslut prövats?

Nej.

11

Barnkonsekvensanalys: Budget 2021 och långtidsplan 2022-2023

Inledning

"I kristen tro intar barnen en särställning och de behöver därför särskilt uppmärksammas i Svenska kyrkans verksamhet" (KO)

Syftet med barnkonsekvensanalys är att barnens rätt ska beaktas och säkerställa att barns rättigheter finns med i beslutsfattande.

Vilka är då barns rättigheter?
Barnkonventionen, som numera är del av svensk lag sedan 2020, antogs redan 1989. Lagen beskriver de rättigheter som alla barn i världen ska ha. De artiklar som främst bedöms vara av vikt vid en barnkonsekvensanalys är:

Artikel 3: Vid alla beslut som rör barn ska i första hand beaktas vad som är barnets bästa.

Artikel 6: Barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling. I detta ingår också andlig utveckling.

Artikel 12: Barn ska själva få yttra sina åsikter kring beslut som berör dem.

Svar på de frågor som ingår i Umeå pastorats riktlinjer för barnkonsekvensanalys

1. Bedöms förslaget/beslutet medföra några direkta eller indirekta konsekvenser för barn (0-18 år)?
Ja.

2. På vilket sätt bedöms förslaget/beslutet medföra direkta eller indirekta konsekvenser för barn?
Redovisas i detta dokument.

3. Har synpunkter från barn eller företrädare för barn inhämtats i ärendet?
Samrådsgruppen för barnkonsekvensanalys har fungerat som företrädare för barn.

4. På vilket sätt beaktas barns bästa i förslaget/beslutet?
Barns bästa har inför beslutet beaktats genom att budgetförslaget analyserats av samrådsgruppen och kyrkoherden.
Processen för verkställande av budgetbeslutet kommer att innebära att verksamhetsprioriteringar behöver göras under 2021. Särskilda barnkonsekvensanalyser kommer att upprättas för de konkreta förslag som läggs fram.

5. Har alternativa förslag till beslut prövats?

Alternativa förslag till beslut har prövats under arbetsutskottets budgetberedning.

Bakgrund

Hösten 2019 togs beslut om stora kostnadsminskningar för Umeå pastorat. Sammanlagt 17 personer fick avsluta sin anställning i pastoratet. Besparingarna har till stor del drabbat barn- och familjearbetet, som nu behöver omformas. Förändringen har gått relativt fort vilket gör omställningsarbetet fortfarande pågår. Omställningsarbetet har fördröjts i hög utsträckning på grund av corona pandemin.

I flera församlingar upplever pedagoger att de förlorat relationer till barn under det senaste halvåret.

Omvärldsanalys

BKA-gruppen hade sitt första möte under våren 2020, och då beslutades de att de behövde utöka sin kunskapsbas för detta uppdrag. Därför ägnades våren till att läsa rapporter från aktörer såsom Bris kring den verklighet 0-18 idag växer upp inom. De hade även möjlighet att läsa den rapport som Umeå kommun gör vartannat år med unga, och prata med deras projektledare. Här är några axplock av lärdomar från det. Tyvärr finns det väldigt få undersökningar gjorda med små barn då det är betydligt svårare att insamla material från dem, det gör att barn 0-5 år inte är representerade i lika stor utsträckning.

Socioekonomi

Ekonomin i Umeå är i det stora god (undersökningar gjord innan Covid -19). Endast 4 % eller 200 av de nästan 6000 unga som fick svara på frågor kring familjens ekonomi uttryckte att deras familj inte hade god ekonomi. Enligt Umeå kommuns egen statistik lever 6 % i barnfattigdom.

Dock vittnar pastoratets pedagoger i några av församlingarna att de ser tecken på stark ekonomisk skillnad bland barnen.

66 % av ungdomarna bor med båda föräldrarna i Umeå. 13 % bor växelvis med sina föräldrar, 6% bor enbart hos mamman och sedan är det låga procent för att bo själv, hos annan vuxen eller enbart hos pappan.

Psykisk hälsa

Den psykiska ohälsan ökar och att den går ner i åldrarna. Barn berättar om vikten av att prestera på alla områden. Pressen av att de måste vara duktiga i skolan, på idrotten, i familjen, som kompis. Att det aldrig duger att bara vara, utan en ständig kamp för att ligga på topp i alla områden, symptom på att livet inte går ihop.

26 % av flickor 13-18 år har problem med psykisk ohälsa och 15 % av pojkarna. (13-18 år i Umeå)

58 % av flickor uppger att de har problem med stress flera gånger i veckan. (exempelvis huvudvärk, ont i magen, svårt att sova.) Statistiken ökar ju högre upp de kommer i tonåren. (13-18 år i Umeå)

De 1130 ungdomar som i Umeå uttrycker att de har psykiska besvär ser mindre ljust på framtiden.

Ca 60 % av flickor och 80 % av pojkar i Umeå uttrycker att de mått bra de senaste 12 månaderna. Ju yngre ungdomarna är som tillfrågas, ju fler upplever att de mått bra. (13-18 år i Umeå)

28 % av barn 10-12 år svarar att de känner sig ensamma, 25% av barn 6-9 år. (I Sverige)

Psykisk ohälsa ökar och går ner i åldrarna. Samtalen till Bris och Rädda Barnen ökar kraftigt och den främsta anledningen till samtalen är psykisk ohälsa, till exempel på grund av familjesituationer och konflikter.

Övrigt

32 % av flickor och 21 % av pojkar har någon gång eller ofta under de senaste 12 månaderna blivit utsatta för nedsättande eller kränkande behandling. (13-18 år Umeå)

Var tredje flicka och var tjugonde pojke har blivit utsatt för sexuellt ofredande över telefon eller internet. (13-18 år Umeå)

29 % av barn 9-12 år i Sverige upplever att de blivit utsatta för kränkning av andra barn. 21 % av dem har valt att inte berätta för någon vuxen.

Pedagogerna berättar också om upplevelsen av att barn idag lever splittrade liv där de försöker hinna med väldigt mycket, och att stressen är hög.

Budgetförslagets konsekvenser i stort och på sikt

Vi bedömer att budget 2021 kan ge nästan likvärdig uppmärksamhet till barn som budget 2020, beroende på hur budgeten fördelas i respektive församling. Planbudget 2022 och 2023 riskerar ge negativa effekter för gruppen 0-18 år i den ekonomiska nedgången. För budgetneddragning är det viktigt att göra BKA för varje steg, och hitta hur vi kan motverka negativa konsekvenser för barn. För att bibehålla goda relationer till barn 0-18 år behöver det vara ett prioriterat område som synliggörs genom FIN.

Som kyrka får vi möjligheten att vara ett andningshål i vardagen för tusentals unga i Umeå. Vi får vara en motvikt till att alltid prestera på topp. Här får de leta efter sin egen identitet och känna att den jag är duger och räcker till.

Behoven av stöd från närvarande vuxna som har tid är väldigt viktigt. Barn behöver vuxna som de kan skapa relationer till där de inte står i beroendeställning till som exempel att få bra betyg. Barnen behöver också vuxna som tar sig tid för att bara se dem och lyssna på dem. Vi som kyrka har en viktig roll att spela där. Att vara en reflektionspartner till barnen kring deras plats på jorden, medskapare av vår värld och utforskande av identitet.

Barnen ska ha en särställning i vår kyrka. Mycket av identiteten utvecklas tidigt i livet, och som kyrka har vi en möjlighet att ge barn förutsättningar att skapa en tro som de får växa i, en tro på att de är skapade och viktiga, precis som de är. Att de är älskade och unika. Att de förtjänar att behandlas med respekt, men också har ansvar att behandla andra med hänsyn. Att det finns en uppgift för dem i världen, men att också styrka dem i att de kan säga nej till den såsom det står i psalm 791. Att Gud älskar dig ändå, även om du inte presterar och även om du säger nej. I dagens samhälle behöver vi, som samhällsaktörer, vara aktiv i vår strävan efter bättre psykisk hälsa bland barn och unga.

Vi behöver lägga tid redan vid bebisåldern för att knyta kontakter med föräldrar i den stora förändring och utmaning som de är i. På så sätt kan en kristen gemenskap skapas och få sin naturliga fortsättning genom dopet och sedan kyrklig engagemang. Barnen bör vara en självklar del i gudstjänstlivet.

Kyrkan står inför några tuffa år med budgetarbete. Barnverksamhet har redan under 2020 behövt omformas på grund av personalförändringar av ekonomiska skäl. Behöver vi dra ner ytterligare uppfattar vi att barn som redan nu drabbats negativt kommer att bli lidande.

Att arbeta med barn och unga är ett relationellt jobb, det tar tid att varsamt flytta över relationer när personal förflyttas. Särskilt i de familjer där utsattheten redan existerar.

I arbetet med barn är det viktigt att vi skiljer på kvantitet och kvalitet, och att båda perspektiven får finnas med när vi fördelar budget för 0-18 år. Även barn behöver möjligheten att mötas i mindre sammanhang.

Budgetförslagets innehåll – konsekvenser för barn

Budgetförslaget innehåller en rad principiella förändringar i syfte att åstadkomma bättre balans i verksamhetsresultatet både på kort och lång sikt.
Bland annat tillåts inga kostnadsökningar för personalkostnader och övriga externa kostnader.
Kyrkoherden föreslås få i uppdrag att senast den 31 maj 2021 presentera ett besparingsförslag som innebär en verksamhetsbudget i balans 2023. Beroende på vilka prioriteringar som görs inom ramen för uppdraget kan konsekvenser för barn uppstå. Särskilda barnkonsekvensanalyser ska upprättas för de förslag som tas fram under processen. Det gäller såväl personal- som verksamhetsförändringar.

Delar i budgetförslaget som bedöms ha direkta konsekvenser för barn:

Minskade medel för ledarutbildningen
Medel för ledarutbildningens resa till Norwich, England, har strukits i budgetförslaget. En uppskattad fördjupning genom möten med en annan kyrklig tradition går förlorad. Andra former och möten som syftar till de unga ledarnas fördjupning kommer att behöva säkerställas.

Uppbyggnad av Drängbogården
Den nedbrunna Drängbogården vid Backens prästgård föreslås återuppföras.
När personalens kontor flyttar ut från Prästgården till Drängbogården ökar möjligheterna till verksamhet i Prästgården för alla åldrar.

Svenska kyrkan
UMEÅ

12

Barnkonsekvensanalys

Ärende: Rambudget kyrkogårdsförvaltningen 2021
Sammanträde: Kyrkogårdsutskottet 2020-08-24
BKA:n är gjord av: Ewa Larsson, kyrkogårdschef

1. Bedöms förslaget/beslutet medföra några direkta eller indirekta konsekvenser för barn (0-18 år)?

Ja.

2. På vilket sätt bedöms förslaget/beslutet medföra direkta eller indirekta konsekvenser för barn?

I den föreslagna budgeten för kyrkogårdsförvaltningen finns satsningar på investeringar och åtgärder som har till syfte att förbättra miljön och säkerheten på våra kyrkogårdar. Dessa investeringar kan påverka miljön och säkerheten för barn och vuxna på både kort och lång sikt.

3. Har synpunkter från barn eller företrädare för barn inhämtats i ärendet?

Nej.

4. På vilket sätt beaktas barns bästa i förslaget/beslutet?

Säkerhet:

- Ett nytt bullerplank planeras på Norra kyrkogården. Det kommer medföra en bättre ljudmiljö för såväl barn som vuxna, och kan även förhindra att barn springer ut på den stora vägen (väg 503) som passerar kyrkogården.
- Muren på Norra kyrkogården ska åtgärdas. Det finns lösa stenar i muren som kan utgöra en risk om barn klättar på den.
- Fortsatta satsningar på förnyelse av träd, där gamla träd tas bort och nya träd planeras. Det minskar risken att grenar faller från träd och skadar barn och andra som besöker eller arbetar på kyrkogården.
- En översyn av ravinen vid Backens kyrkogård planeras, där det i dagsläget kan finnas risk för ras och risk för att halka ner.
- Planerad investering i bättre belysning på kyrkogården i Tavelsjö, för att öka säkerheten och förhindra olyckor.

Miljö:

- I den föreslagna budgeten finns fortsatta satsningar på eldrivna maskiner. Dessa är bra för miljön och därmed också för barn.

Svenska kyrkan
UMEÅ

5. Har alternativa förslag till beslut prövats?

Nej.